

10

2005. OKTÓBER

Szivárvány

TAVASSZAL KAP LEVELET,
S ŐSSZEL KÜLD CSAK VÁLASZT,
DE NEM EGYET, NEM IS KETTŐT,
HANEM SOK-SOK SZÁZAT.

KÁNYÁDI SÁNDOR

Két vén fáról

Zöld Király és Zöld Királyné,
ha fúj a szél, lovagolnak,
megkergetik, megfuttatják
hol a napot, hol a holdat.

Zöld Király és Zöld Királyné,
ha szélcsönd van, álldogálnak,
nézegetik árnyékát a
két gyönyörű koronának.

CSÓÓRI SÁNDOR

Esti párbeszéd

Jó estét, hársfa!
Hova készülsz?
– Bálba!

Hova, milyen bálba?
– Hold udvarába,
sárgarigó-bálba.

Mit csinálsz te ott?
– Gyere velem,
majd meglátod,
ághegedűn muzsikálok,
rigóknak dalolok.

BAK SÁRA rajza

LÁSZLÓ NOÉMI
**A fák
évszakai**

Fehér havon szögkalitka,
az ajtaja mindig nyitva.
Szeles égbolt van csak benne,
szárnya volna, elrebbenne.

Zsenge fűben gyöngye árnyék,
rügycet rügycetre bont az ágvég.
Rügycet rügycetre lépke a nap,
pihe-levelek bomlanak.

Méhzsongásban selyem, bársony,
illatfelhő csüng az ágon.
Jön a szellő, lobogtatja,
jön a zápor, ragyogtatja.

Dördül az ég, hajlik a fa,
zizeg a lomb, mint a szalma,
nincs a szélnek vége-hossza,
a levelet elkapdossa.

ALEKSZANDR PUSKIN

A KIS FA

A gyermekek fát ültettek az út mellé. Még kicsi volt a fa. Gyökeret eresztett, és nőni kezdett.

Egy fiú elment mellette, leszakított egy levelet. Összegyúrta és eldobta.

– Miért szakítottam le? – gondolta. De aztán megnyugodott. – Mit számít egy levél? A fának sok levele van.

Arra ment egy másik fiú, letört egy ágat, és így gondolkozott:

– Mit számít egy ág? A fának még négy ága van.

Arra szaladt egy kislány a labdával. Feldobta a labdát, az meg: puff! – éppen a fára esett,

TOMOS TÜNDE rajzai

és letörte a felső ágát.

– Hát ez baj – mondta a kislány. – No, de ettől még nem hal meg a fa. Nő neki majd új ága.

Jött a kecske, és rágcsált egy kicsit a fa kérgéből.

Megállt ott egy ember, hozátámasztott egy taligát. Az is ledörzsölt a fa kérgéből egy darabot.

Jött egy fiú az új bicskájával.

– No – gondolta –, mindjárt kipróbálom. – S levágta az egyik maradék ágat. – Jó éles a bicska!

A kis fa elszáradt.

Jöttek a gyermekek, akik ültették.

– Ej, ej! – mondták. – Biztosan rossz a föld, azért nem tud megnőni ez a fa.

WEÖRES SÁNDOR

Duna mellett

Duna mellett kopár fa,
rászállott a madárka,
rászállott a madárka,
vízre-hajló ágára.

Kettőnket, te madárka,
csak elbír a kopár fa,
ráülünk az ágára,
füttyülünk a világra.

Ki írta e
szép,
intő
sorokat?

Ne bántsд a fát, hisz ő is érez,
Szép gyöngén nyúlj a leveléhez.
Ágát ne törd, lombját ne tépjed,
Hadd annak, ami, épnek, szépnek.
Szeresd a fát!

A marosvásárhelyi
M. Viteazul Gimnázium II. D osztálya
Fénysugár néven környezetvédő lapot ad
ki. Ebben elmesélik, hogyan lettek
„zöldek”, hogyan védik a természetet.
Íme az indulójuk:

*Fa nélkül egy fillért sem ér a táj.
És üres a fa, ha nincs rajta madár.
S én azt hiszem, nem kelne fel a Nap,
Ha nem volnának Fák és Madarak.*

Dávid Csaba,
Lukafalva

Puskás Annamária, Lukafalva

Így ünneplik a Föld Napját:
*Kitakarítjuk a szomszédos játszóteret.
Ehhez nylonkesztyűt és bevásárlószatyrot
használunk. Munkánk során figyeljük a já-
rókelők és a parkban tartózkodók viszo-
nyulását. Zöld masnit tűzünk azok mellé-
re, akik segítenek. Egy nagy táblára felír-
juk, hogy mi takarítottuk ki a parkot.*

*Tudjuk, hogy nem sokáig lesz látszatja a
munkának, de hisszük, hogy elindítunk
egy másfajta gondolkodást, és egyre több
lesz a környezetet védő gyerek és felnőtt.*

AMIBŐL EGYETLEN VAN

Amikor Peti új cipőt kapott, szülei így figyelmeztették:

– Vigyázz rá nagyon, ez az egyetlen jó cipőd!

Peti azonban mégsem vigyázott, köveket rugdalt, belegázolt a pocsolyába, csakhamar tönkrement a cipője. Szülei nem tudtak újat venni még sokáig, így Peti a tönkretett, csúnya cipőben kellett járjon jó ideig.

Bencze István, Gyergyószentmiklós

Van valami, amire mindnyájunknak vigyáznunk kell, mert csak egyetlen van belőle: ez a Föld, amelyen élünk. Együtt élnek rajta az emberek, növények, állatok. Nekünk, embereknek kell vigyáznunk a természetre: a növényekre, az állatokra, a talajra, a vizekre és a levegőre is. Mert ha tönkretesszük, elszennyezzük, helyette nem kapunk újat. Egyetlen Földünk van.

Szilágyi Kinga, Mezőcsásás

A fa kincs.

Gyümölcsöt terem, árnyékot ad, tiszta
levegőt lélegzik, párát, esőt lehel, megkötí
a talajt, szabályozza a vad vizeket, az
égető hőséget. Belőle készül házuk,
hidunk, bútorunk, még ceruzánk is.
Tűzét üljük körül, ha melegre, fényes
lángra vágyunk.

LEGALÁBB EGY
FÁT ÜLTESS EL
ÉLETEDBEN.

HA NAGY LESZEL, ÁLLÍTSD MEG
AZOKAT, AKIK ÖNZŐ MOHÓSÁGGAL
PUSZTÍTJÁK AZ ERDŐT.

A fa gyökerével a földbe
kapaszkodik, koronája az eget nézi.
Minket, alatta sietőket nyugalomra,
csendre, hűsége tanít.

A fa hallgat, mesélj te helyette:
vajon hogy érzi magát az erdőben,
a hegytetőn, a kertben,
a városban.

EGY FÁT 30 PERC ALATT KI LEHET
VÁGNI, DE 30 ÉV SEM ELÉG,
HOGY ÚJ NŐJÖN A HELYÉBE.

Levelet hoz, de nem postás,
 ásója nincs, és mégis ás.
 Lába lent a földbe túr,
 koronája van – nagy úr.
 Karjaival integet,
 mondd meg gyorsan,
 mi lehet!

(Lombhullató fa)

Milyen fa van leg-
 több az erdőben?

(Görbe)

Melyik fa beszél a
 legtöbbet?

(A kofa)

Az erdő fái között
 melyik a király?

(Amelyik alatt az emberek
 kénytelenek meghajolni,
 így hát a legkrisebb.)

TALÁLD KI!

Ki gyászol a leg-
 tarkább ruháját
 felvéve?

(A fa őszszel)

Milyen fa nélkül
 nincs erdő sehol a
 világon?

(Szélső)

Micsoda fát mon-
 danak vasnak?

(Az odvas fát)

FŰZ

JEGENYE

FENYŐ

TÖLGY

KÖSD ÖSSZE

a fát a nevével.

SZÁMOZD MEG

növekvő sorrendben
a fákat.

KI SÍR?

Az ének ritmusára kézen fogva körbe járunk. Valaki bekötött szemmel közepén fűl. A „Ki sír?”-nél megállunk, elhallgatunk, s akire óvó néni

rámutat, sírást utánoz. A hunyó kétszer próbálkozhat. Ha felismerte a síró, átadja a kendőt, beáll a helyére, ha nem, marad a kör közepén, mi pedig folytatjuk a körbejárást, az éneket, a pontok helyére beszöve a síró gyerek nevét.

Ke-le, ke-le, fűz- fa, bo-do-ga-i nyár- fa,

ki sír? sír! Ad-junk ne-ki bo-tocs-kát,

hadd csi-nál-jon sí-pocs-kát.

KÖSD ÖSSZE

a fa levelét a termésével.

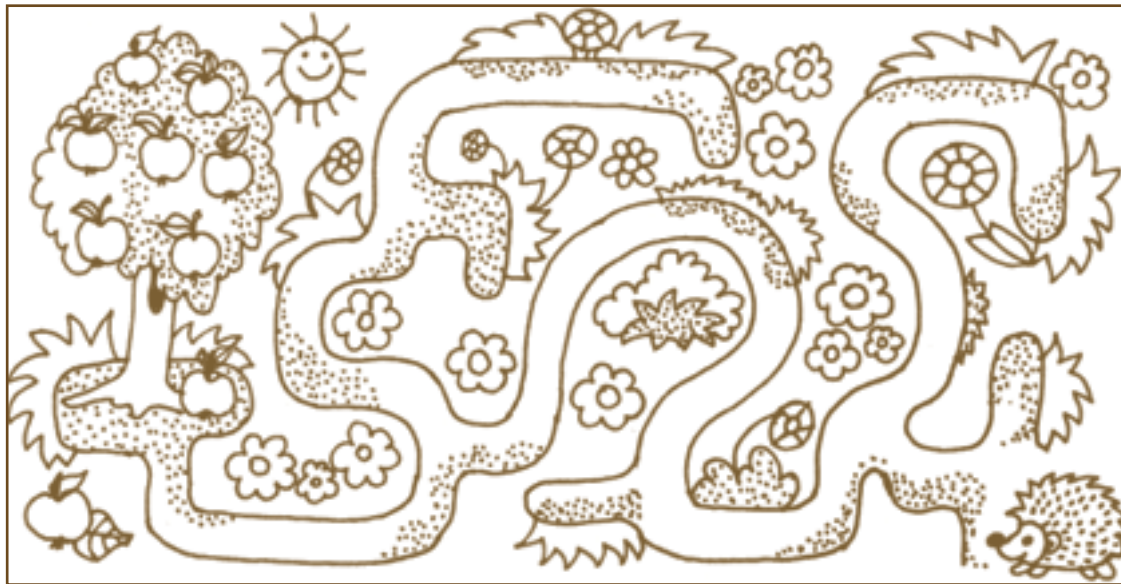
FESD KI!

Hipp-hopp, légy ősztündér: fessd sárga-narancssárga-barnára a lombhullatókat. No és a fenyőt?

DONKÓ LÁSZLÓ

Kerek erdő

Kerekerdő
kerek útja
zöld ligetünk
körbefutja.
Körbetrappol,
körbejár,
az út azért
görbe már!

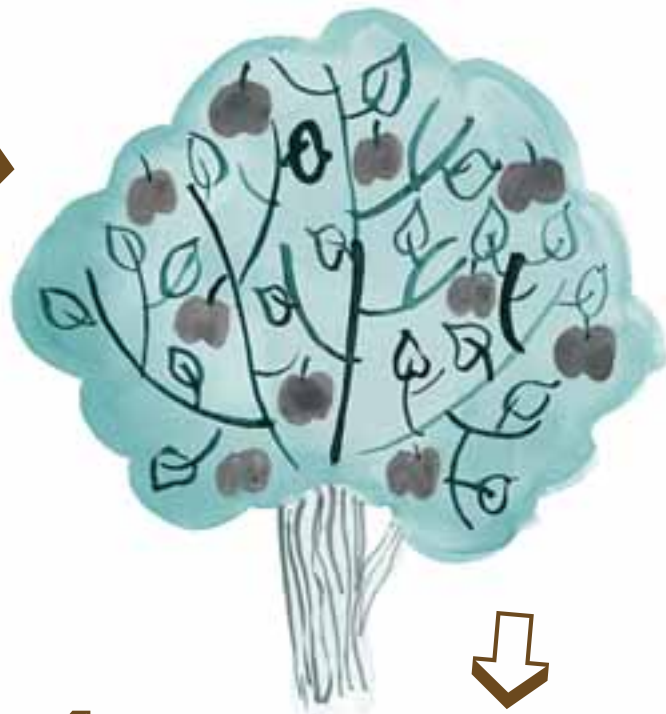
Hová vezet
a kerek
erdő kerek
útja?

Színezd
őszire, és
számold
meg a
leveleket.

FORRÓ ÁGNES rajzai

MESÉLJ!

Miből lettél?
Mivé leszel?
Meséld el az almafa
történetét.

TOMOS TÜNDE rajzai

GÁRDONYI GÉZA

ÉNEK A FÁKRÓL

A VÉN ALMAFA TAVASSZAL FEHÉR, RÓZSA-
SZÍN VIRÁGPOMPÁBAN VAN, MINTHA IVOTT
VOLNA AZ IFJÚSÁG ÉS SZÉPSÉG VIZÉBŐL.

ŐSZEL MEG NAGY, PIROS ALMÁT LÓGAT MINDEN LEVÉL-
CSOKRÁN. OLYAN, MINT A MESSZI ÚTRÓL ÉRKEZETT JÓ RO-

FORRÓ ÁGNES rajzai

KON, AKI SOK-SOK AJÁNDÉK-
KAL JÖN LÁTOGATÓBA. MIN-
DEN REGGEL, MIKOR ISKOLÁ-
BA MENTEM, EJTETT LE NE-
KEM EGYET-KETTŐT. OTT TA-
LÁLTAM A FÜBEN. AZ ALMA FE-
HÉR HÚSÚ VOLT ÉS ÉDES. ÉN
HÁLÁVAL NÉZTEM A VÉN FÁRA:

– KÖSZÖNÖM, JÓ ALMAFA,
KÖSZÖNÖM.

Vágd ki a bélyeget,
és ragaszd a
gyűjtőlapra!

TORDON ÁKOS EGYSZEM CINEGE

Nem akartam elhagyni az erdőt. Amikor társaim az emberek közelében kerestek szállást maguknak télvíz idejére, én ott maradtam a rengeteg nagy erdőben.

Tavasszal bújtam ki a cinegetojásból, csak a vidám és zöld nyarat ismertem, s azt hittem, örökké tart! Az ősztől nem ijdtem meg, a színpompás tarka erdő tetszett nekem. Hanem amikor eleredt a levéleső, bizony összeszorult a szívem. Egy igyekvő csigabigát pillantottam meg:

– Hová igyekszel, Csigabiga?
– Ide-ide, a fa tövébe... –

felelte Csigabiga. – Bebújok a csigaházba, betakar az avar, s alszom a jó melegben, csak tavasszal bújok újra elő!

– Jó álmokat! – kiáltottam, és elröppentem.

Barátomat, a kis mókust ke-restem fel.

– Ilyenkor, téli álmom előtt már nem szívesen fogadok vendégeket... – mondta barát-

ságtalanul, és eltűnt roskadá-sig telt kamrácskájában.

– Bocsáss meg, kedves Mókus – válaszoltam.

Az egek pásztorai, a szelek fellegnyájukat terelgették. Lenn, a mezőségen éppen akkor iparkodott haza Mezei Egérke.

– Hová-hová, Mezei Egér? – szólítottam meg.

– Hazamegyek föld alatti lakásomba. Jobb odabent, mint idekint... – s már ott se volt.

Eszembe jutottak a fürge gyíkok, békák, a hallgatag erdei siklók, vajon hová tűntek?

Bizony ők is átalusszák a telet, ki kövek alatt, ki avarban, ki öreg fák odvában.

A hörcsög föld alatti termében gabonáját eszegetve szundikálja át a telet. A borz száraz

és tiszta lakásában, a borz-várban éldegél.

De én ágról ágra szállva még vígan éltem. Meleg, téli tollruhácskám megvédett a hideg szél ellen. Amikor eleredt az eső, így énekeltem: Ess, eső, ess... engem ne keress...!

De az eső mégis rám talált, én meg egy csapzott bundás nyuszira akadtam.

– Ilyenkor minden rendes nyuszi a nyuszi-házban alszik! – dorgáltam meg nyomban:

– Micsoda!? – szökkent talpra a tapsifüles. – Hogy költhetted ilyen henye hírét a nyúl-nemzetségnek?!

– Ti nem alusztok téli álmat? – csodálkoztam.

Őzike magyarázta meg nekem, hogy a nyuszi, mióta világ a világ, hóban, fagyban a

szabadban marad, meleg téli bundájában dacol a hideggel. Jó barátom, Őzike mesélte el azt is, hogy a medvék is barlangjukba húzódtak, és hosszú téli álmra hajtották medvefejüket.

Fagyos szél zörgette az ágat, napról napra nőtt a hideg, aztán egyszerre csak fehér lett a világ. Olyan fehér, amilyenek sohasem láttam.

BAK SÁRA rajzai

– Mi ez a nagy fehérség? – kérdeztem Őzikét, aki annyi- val okosabb volt nálam.

– Ez a hó – felelte. – Alvó erdők, mezők takarója...

– Szépnek szép... – ismer- tem el – csak éppen elfedi elő- lem az ebédemet, s bizony ne- kem már nagyon üres a be- gyem!

Harmadnapra még üresebb lett. S hiába kértem a fától, erdőtől, mezőtől tanácsot: mitévő legyenek, aludtak mind.

Bántam-szántam, miért is nem hallgattam cinegetestvé- reimre, miért maradtam az er- dőn. Aztán gondoltam egy na- gyot, s utánuk repültem. Meg is találtam őket, s velük átvé- szeltem a telet.

Azóta is mindig a házak kö- zelébe költözöm télire...

Aluhatsz, falevél...

Nagy Edit, Szilágynagyalu

Gergely László,
Kolozsvár

A lehullott levelekből illatos, puha avar, apró állatok téli takarója lesz... vagy színes kép a rajzlapon. Ceruzával, ecsettel, gyurmával, terméssel – és képzelőerővel egészítsétek ki a lapra ragasztott leveleket.

A mezőpaniti óvódások leveles képei.

Akár hiszitek, akár nem, én már megkezdtem a búcsúzkodást az esztendőől. Kiváltképpen e hónap végén válik ez igazán esedékessé.

Egy hónapja még az új tanévnek örvendeztem kedves Mindnyájatokkal, akik az iskolában szorgalmasan ostromoljátok a tudományok fel-

Oláh Júlia, Szilágysomlyó

legvárát. Mert minden tudomány a betűk, az írás-olvasás, a számok megismerésével indul. Nos, ezért irigyellek én Benneteket egy kicsit, mert én sajnos nem járhatok iskolába, és kedves Feleségem, Tipetupa sem, hogy Kukucsiról ne is beszéljek, mert ő aztán igazán nem tudós-alkat.

Októberben – amint mondtam – búcsúzni kezdek az esztendőől, a múlt év lomberdejétől. Az erdő ugyanis október közepéig egyre gyönyörűbb, színpompásabb lesz a bükkök, tölgyek haragoszöldjétől a nyírek sárgájáig és a vadcseresznyefák lángoló pirosáig. November elejére aztán már le is koppad nagyjából az erdő: ami zöld foltocská marad, azt az ősz mind barnára aszalja.

Az erdőre, színeire nem lehet panaszom, de az időjárás ebben az évben igencsak megtáncoltatott erdőt-völgyet-falut-várost. Mindenfelé árvizek sodorták el a fákat, madárfészkeket, emberek házat, állatait. Sajnos kis Barátaim közül is nem egyet. Mondjatok el értük egy imádságot.

Különben – gondolom – most már kezdtetek belejönni a tanulásba. Kis elsős barátaim is talán már ügyesebben rajzolják füzetekbe a pipákvonalakat, hogy nemsokára

**György Beáta és Dull Brigitta,
Szilágysomlyó**

(vagy máris?) az első betű, talán éppen az *i* is kikerekedik. És ez így megy majd nap mint nap. Tavasszal ki-ki megírhatja az első levelét – nekem! De addig még van, Ti csak tanuljatok szorgalmasan

tanítótok, szüleitek nagy öröme és a magatok hasznára.

Úgy egyébként nem panaszkodhatom. Tipetupával, kedves Feleségemmel száritottunk gombát télire (idén sok volt), és tettünk el cseppentett mézbe málnát, szedret, epret, aszaltunk áfonyát is gyomorrontás ellen. Van bőséggel mogyorónk, édesvackorunk, amit Mackó Bácsi és kedves családja volt szíves lerázni nekünk. Ebben a hónapban várjuk,

hogy hazatérjen kedves Barátom, Kukucsi is, téli álmára. Majd bent szuszukál a maga odújában, és csak naponta egyszer bújik elő ebédelni.

Amiért olyan picik vagyunk, kérlek, ne feledkezzetek meg rólam és kedves Feleségemről, Tipetupáról: ígérem, minden leveletekre választ kaptok.

Melyhez hasonló jókat,
CSIPIKE

**Tempfli Bernadett,
Marosvásárhely**

E lapszám támogatói:

Címlap: BAK SÁRA

SZIVÁRVÁNY, kisgyermekes képes lapja. XXVI. évfolyam, 288. szám. Kiadja a NAPSUGÁR Kft. Szerkesztik: ZSIGMOND EMESE főszerkesztő, MÜLLER KATI képszerkesztő. Arculatterv: KÖNCZEY ELEMÉR. A szerkesztőség postacíme: 401050 Cluj, Str. L. Rebreanu Nr. 58. ap. 28. C.P. 137. Telefon/Fax: 0264/541323. E-mail: napsugar@mail.dntcj.ro Megrendelhető a szerkesztőség címen. A lapok árát a következő bankszámlára várjuk: Cont RO14RNCB2200000005690001 B.C.R., SUC. CLUJ S.C. NAPSUGÁR- EDITURA S.R.L. CUI: 210622 Készült a kolozsvári TIPOHOLDING Rt. Nyomdájában. ISSN 1221-776x. Ára 1,2 lej

Volt egyszer egy öreg ember és három fia. A kertjében nőtt egy aranyalmafa. A nagyobbik fiú vállalta, hogy vigyáz az almákra. Hirtelen szép zenét hallott, és elaludt. Reggelre eltűntek az aranyalmák. A középső

fiú is pórul járt. A legkisebb fiú bogáncsot rakott a fa köré. Hallotta a zenét, elálmosodott, de amikor a feje leesett a bogáncsba, felriadt. Hallotta, hogy közeledik valami. Egy szörnyű sárkány

jött, de a fiú sem volt rest, meglőtte. Az almák a fán maradtak, s boldogan éltek, míg meg nem haltak.

Békési Erik, Mezőfény

Süni szépet álmódott,
Az őszt nála kopogott.
Hozott neki levelet,
Tarka színű szőnyeget.
Rárakta a csemegét:
Száras gombát és körtét.
Almási Zsuzsa, Margitta

**Nagy Dalma,
Kovászna**

**Kiss Andrea,
Szilágysomlyó**

**Takács Tamás,
Nagyvárad**

Fa mögött harkály,
harkály előtt kukac.
Nincs már ott a kukac,
jóllakott a harkály.

Bódiss Boglárka, Margitta

Esett reggel az eső,
Párás lett a levegő.
A zöld fű is csupa víz,
A fákról is csepeg a víz.
Papp Réka, Nagyvárad

**Janovits Attila,
Csíkszereda**

Volt egyszer egy deli szép fiú. Nagyon szomorú volt, mert nem talált magához való feleséget. Egyszer elment vadászni az erdőbe. Leült egy fa alá pihenni, és hallja, hogy valaki zenél a fa tetején. Felnézett, és még a szemének se hitt, olyan szép lány ült ott.

– Gyere le, te szép lány! – mondta neki.

De a lány nem jött le. A fiú fogta a fejszét, kivágta a fát – és mi lett a fából? Palota! Gyönyörű szép palota, és benne a szép lány! A fiú azonnal elvette feleségül. Aki nem hiszi, járjon utána.

Perdi Orsolya, Barátos

Volt egyszer egy öreg király, akinek volt egy fia és egy lánya. A lány olyan szép volt, hogy a napra lehetett nézni, de rá nem.

A királylány a pataknál szeretett játszani egy csíkos hallal. Egy este egy szegényember kihalászt a csíkos halat, így másnap a királylány nem találta. Bánatában elment az erdőbe. De láss csodát, három lépés után bokorra változott. Közben a királyfi találkozott a szegény emberrel, az adott neki egy varázsvesszőt. Az első bokorra rásuhintott, hát az visszaváltozott a testvérévé.

Hazament, s még most is játszanak, ha meg nem haltak.

Divin Péter, Nagyvárad

Tatár Ágnes-Tekla, Barót

Csipike a kedvencem,
Minden lapját megveszem.
Megveszem, mert szeretem,
Csipike a kedvencem.

Pásztor Nicolas, Hosszúmező

**Lazsádi Anna,
Marosvásárhely**

Józsa Boglárka, Kökös

Kezdetben vala... A rajzos számok a teremtés hat napjáról mesélnek.

Szabó Zsuzsanna
Kinga óvó néni a
színek és formák
nyelvén is mesél
szilágyperczeni
nagycsoportosainak.
Igényes, ízléses
környezetükben
minden részlet
nevelő értékű.

A mesekuckóban bábok, jelmezek elevenítik meg a történetet.

Nemcsak a fiúk birodalma az izgalmas közlekedési sarok.

Vegyes technika
– egységes
élmény.
Az évszakfák
a gyerekek
művei.

